

Rezumat secțiunea „Rezultate studii clinice”

IMPLICAREA RITMURILOR CIRCADIENE ÎN DECLANȘAREA BOLII CEREBROVASCULARE ACUTE (BCVA). ANALIZĂ RETROSPECTIVĂ.

Iraida Camerzan^{1,3}, Cristina Vițelaru^{1,2}, Victor Garbuz^{1,3} Cornelia Guțu-Bahov^{2,3}

¹Catedra de anesteziologie și reanimatologie nr. 1 „Valeriu Ghereg” USMF „Nicolae Testemițanu”

²Catedra anesteziologie și reanimatologie nr.2, USMF „Nicolae Testemițanu”

³IMSP SCM „Sf. Treime”, secția de Terapie Intensivă

Conducător științific: dr. hab. șt. med., conf. univ. Mihail Todiraș¹

Introducere. Ritmurile circadiene sunt mecanisme intrinseci de cronometrare ce permit adaptarea la schimbări ciclice ale mediului. Unele studii sugerează că ritmurile circadiene pot influența atât asupra progresării unei varietăți de maladii, eficacității și toxicității medicamentelor administrate, cât și asupra mortalității.

Scopul. Descrierea oscilațiilor diurne și nocturne ale mortalității pacienților din Unitatea de Terapie Intensivă (UTI) și Boli Cerebrovasculare Acute (BCVA), cu analiza orelor de vârf a mortalității și identificarea intervalelor critice, când este necesară asigurarea terapiei orientate în scopul prevenirii mortalității.

Material și metode. Studiu retrospectiv realizat între 01.01.2022 și 30.06.2023 în cadrul UTI a Spitalului Clinic Municipal „Sf. Treime”. A fost analizat numărul total al pacienților cu BCVA internați în UTI, decedați în UTI și orele de vârf ale deceselor.

Rezultate. Au fost admiși un număr total de 409 pacienți (vârsta medie 64,04±3,45 ani), 46,94% (n=192) femei și 53,05% (n=217) bărbați, dintre care 142 (34,71%) decedați în UTI. S-a constatat că mortalitatea a urmat un model circadian bifazic, cu următoarele ore de vârf: 02:00-04:00 (22,53% (n=32)), 06:00-08:00 (11,26% (n=16)), 11:00-12:00 (15,49% (n=22)), 14:00-17:00 (28,87% (n=41)), 23:00-00:00 (10,56 (n=15)). La decedații cu vârsta medie de 54,40±2,42 ani s-au observat orele de vârf 09:00-10:00 (4,92% (n=7)) și 17:00-19:00 (6,33% (n=9)). Totodată, au fost constatate intervale de timp în care nu au fost înregistrate decese: 00:00-01:00 și 13:00-14:00, fapt care la fel conturează o ritmicitate zi-noapte.

Concluzii: Studiul documentează tiparul circadian al mortalității pacienților cu BCVA internați în UTI. De asemenea, s-a remarcat importanța terapiei corespunzătoare la anumite ore zi-noapte. Aceste dovezi deschid noi perspective în cronoterapia și cronoprofilaxia BCVA.

Cuvinte-cheie: ritm circadian, mortalitate, BCVA.